

Og det fører mig så til det næste, hr. Stefan G. Rasmussen påpegede, nemlig at hr. Stefan G. Rasmussens ven ikke fik lov til at gå i haven og hjælpe. Det handler om, at der på plejehjem ikke er rum og tid til at yde de gamle det tilbud, at de kan få lov til at hjælpe til i haven. Hvis plejehjemsassistenten kan se, at den gamle hr. Nielsen gerne vil ud i haven, så koster det hende tid at gå ud og snakke med gartneren. Den tid skal hun tage fra andre, for den tid har hun ikke. Så det er overhovedet ikke et spørgsmål om centralisering. Det er et spørgsmål om at tage hensyn til disse her mennesker.

Endelig til slut til socialministeren: Jeg er sikker på, at socialministeren er enig i intentionerne. Vi har blot en utålmodighed, som socialministeren desværre ikke deler. Jeg håber, at man undervejs i det kommende udvalgsarbejde vil komme frem til, at vi måske kan nå et lille skridt ad vejen og se, om det dog ikke er muligt at ændre på tilbudene om uddannelse af hjemmehjælperne, således at vi kan lave en social- og sundhedsuddannelse rettet mod de ældre, der gerne vil være hjemme. Det er måske nogle af de initiativer, der skal i gang.

**Stefan G. Rasmussen (KF):**

Når jeg siger, det er centraliserende, så mener jeg sandelig, det er centraliserende, og jeg mener, man i den sammenhæng netop skal prøve at respektere, at der ude i kommunerne gøres et forhåbentlig stort og godt arbejde for, at de ældre har det godt. Hvis man herindefra vil lave nogle overordnede pålæg, er man også forpligtet til at sikre sig, at der er penge til det, for ellers sender man jo bare problemet videre til kommunerne. Og det er vi som konservative imod; det er rigtigt opfattet.

Når vi snakker om Hans deroppe på hjemmet og det bliver påpeget, at der ikke er tid, så er det jo ikke det, der er galt – det ved SF også godt – men det er jo, fordi vi rundt omkring har et konserverende fagligt system, som ikke giver mulighed for, at folk kan gå ud og gøre det; og det er synd.

**Anne Baastrup (SF):**

Nu har livet på plejehjem ændret sig. Ældreboligbyggeriet og de nye plejecentre har ændret sig således, at der i langt højere grad er et ønske fra personalets side om ikke at stå fast på de gammeldags, traditionelle linjer, men i højere grad at inddrage de beboere, der er der. Derom er der vist ingen tvivl. Moderne pleje af ældre

mennesker tager udgangspunkt i de mennesker; det drejer sig om. Spørgsmålet er blot, om man har tid.

Det næste, hr. Stefan G. Rasmussen kom ind på, var, om vi ville pålægge kommunerne denne ekstraudgift. Sagen er, at hvis Folketinget vedtager dette beslutningsforslag, vil det automatisk betyde, at kommunerne får ekstra indtægter via den almindelige udligningsordning. Så det er ikke et spørgsmål om, at vi siger, at kommunerne udelukkende skal bruge penge til det her område; der vil blive kompenseret.

(Kort bemærkning).

**Stefan G. Rasmussen (KF):**

Jamen det er jeg da glad for at høre, og det bekræfter da også mine antagelser, men så vil jeg gerne høre, hvor man vil skaffe disse penge fra i vores finanslov.

**Anne Baastrup (SF):**

Jeg vil ikke gå ind i en større finanslovdebat, men jeg vil gerne tilsende hr. Stefan G. Rasmussen vores finanslovsændringsforslag, og dér er fuld kompensation for det hele.

Hermed sluttede forhandlingen.

### Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

### Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

**6) Første behandling af lovforslag nr. L 29: Forslag til lov om ændring af lov om kommunal aktivering. (Ændring af satser for oplæringsydelsen samt forsøgsbestemmelse).**  
Af socialministeren (Karen Jespersen).  
(Fremsat 2/11 94).

Lovforslaget sættes til forhandling.

## Forhandling

### Lone Møller (S):

Det lovforslag, vi her behandler, indeholder to elementer, nemlig et forslag om forhøjelse af satserne for oplæringsydelse og et forslag om at indføre en generel forsøgsbestemmelse, hvorefter socialministeren kan godkende, at kommuner etablerer forsøg inden for aktiveringslovens område.

Da vi vedtog loven om kommunal aktivering, der trådte i kraft 1. januar 1994, var det forudsat, at der ikke skulle betales arbejdsmarkedsbidrag efter lov om arbejdsmarkedsfonde af den oplæringsydelse, der bliver udbetalt til kontanthjælpsmodtagere under 25 år i et særligt tilrettelagt jobtræningsforløb. Efterfølgende er det så konstateret, at der er en uoverensstemmelse mellem regler i lov om kommunal aktivering og lov om arbejdsmarkedsfonde, som fastslår, at der er bidragspligt for oplæringsydelsen.

For at løse det problem har vi nu fået dette lovforslag, sådan at man vil hæve satserne, så de kommer til at svare til den ydelse, der ellers er blevet udbetalt. Samtidig er der en overgangsbestemmelse, så satserne for oplæringsydelse i årene 1996-98 bliver reguleret i overensstemmelse med udviklingen for den sats, som er gældende for lønmodtagere.

Socialdemokratiet kan tilslutte sig disse ændringer.

Vedrørende den anden del af forslaget – om en generel forsøgsbestemmelse, så en kommune kan få tilladelse til i en forsøgsperiode at gennemføre alternative aktiveringsforanstaltninger, som rækker ud over de regler, der allerede er indeholdt i loven – hilser Socialdemokratiet også dette velkommen.

Selv om der i loven om kommunal aktivering er rimelig vide rammer for kommunernes tilrettelæggelse af aktiveringsindsatsen for kontanthjælpsmodtagerne, er det vigtigt, at der hele tiden bliver etableret nye forsøg og nye metoder, så vi kan forbedre mulighederne for vores kontanthjælpsmodtagere, så de kan få fodfæste på det etablerede arbejdsmarked eller mulighed for at forbedre deres uddannelse.

Der nævnes ikke konkret i lovforslaget aktuelle forslag til forsøgsprojekter, men der nævnes nogle muligheder, nye typer af aktiveringstilbud, nye kombinationsmuligheder, nye former for ydelser under aktiveringstilbudet, længden af visitationsperioden og andet. Vi tilslutter os bestemmelsen, der giver en hjemmel til at gen-

nemføre forsøg, så de mange tiltag, som kommunerne allerede er i gang med, kan få endnu bedre muligheder ved ikke at være underlagt snævre begrænsninger.

Socialdemokratiet tilslutter sig lovforslaget og tilsiger en hurtig udvalgsbehandling.

### Flemming Oppfeldt (V):

Vi har tidligere advaret imod lovsjusk i forbindelse med arbejdsmarkedsbidragene og skatte-reformen. Derfor skal regeringen heller ikke forvente, at Venstre pr. automatik fejler op efter regeringen, når det nu forslås, at ydelsessatserne forhøjes, for at de ledige kan betale arbejdsmarkedsbidrag.

Vi har også advaret imod aktiveringslovens uretfærdige fordelingsnøgle, som straffer de to tredjedele af landets kommuner, der gør en ekstraordinær indsats for at hjælpe kontanthjælpsmodtagerne ud af den passive forsørgelse.

Når det drejer sig om forsøgsmuligheden i lovforslaget, finder vi det lidt tyndt beskrevet. Vi vil under udvalgsarbejdet interessere os for, hvad det er for nogle forsøg, som ikke allerede er omfattet af den nuværende lovs § 30.

Venstre støtter en udvikling, som muliggør, at de ledige hurtigt kan komme i rigtigt, ustøttet arbejde på de nye arbejdspladser. Det forudsætter selvfølgelig en ny aktiv erhvervspolitik, men det forudsætter også, at introduktionen til arbejdsmarkedet er overskuelig for de ledige. Sådan er det desværre ikke i dag, hverken for de forsikrede eller for kontanthjælpsmodtagerne.

Det er en principielt god sag at aktivere kontanthjælpsmodtagerne på en oplæringsydelse. Vi er åbne over for at indrette ydelserne på en sådan måde, at de måske endnu hurtigere og mere enkelt tilskynder til fastholdelse af jobbet på arbejdsmarkedet.

### Karen Højte Jensen (KF):

Jeg ved ikke, for hvilken gang Folketinget nu står med et lovforslag, som skal rydde op efter lovjask i forbindelse med skattereformen. Baggrunden for dette forslag er rent ud sagt noget pinligt rod, hvor man ikke havde været opmærksom på at få en lov koblet sammen med en ny lov.

Det er selvfølgelig vigtigt, at der er overensstemmelse mellem to love. Det er hovedsigtet med lovforslaget.

Desuden vil man gerne have en forsøgsbestemmelse med ind. Jeg vil gerne sige, at generelt er Det Konservative Folkeparti åbent over

for at foretage forsøg for at se, om der er muligheder for at gøre tingene bedre. Vi er også opmærksomme på, at det er en opfølgning af, at frikommuneloven stort set er udløbet.

Imidlertid vil vi godt i udvalget have belyst substansen i dette her. Hvor mange kombinationsmuligheder skal der f.eks. være? Vi hæfter os også ved, at der står, at forsøgsordninger skal være udgiftsmæssigt neutrale for staten, men så er der alligevel åbnet for, at der måske alligevel kan være mulighed for, at der skal udbetales nogle midler.

I tilknytning til forslaget vil jeg gerne spørge socialministeren, hvor langt regeringen er kommet med sine tanker om differentieret løn for de unge, således at de bedre kan få fodfæste på arbejdsmarkedet. Det er nogle tanker, der for ikke lang tid siden var fremme, og jeg vil spørge, hvornår der kommer et initiativ fra regeringen, for det er jo virkelig en grundholdning, som er værd at bygge videre på.

#### **Anne Baastrup (SF):**

Som de foregående ordførere har understreget, så er dette lovforslag forårsaget af, at det gik ret hurtigt, da skattereformen blev vedtaget, og at det også gik hurtigt, da arbejdsmarkedsreformen blev vedtaget. Derfor ser vi det nærmest som et led i regeringens serviceeftersyn.

Der skal ikke herske nogen tvivl om, hvis SF ender med at støtte det her lovforslag, at vi ikke derved har accepteret de særlige ydelser, som man får under oplæringsperioden.

Jeg vil så give tilsagn om, at vi, for så vidt angår forsøgsbestemmelsen, naturligvis vil gå positivt ind i overvejelserne om, hvad denne forsøgsbestemmelse i givet fald kan anvendes til.

Jeg kan give tilsagn til et rimelig positivt udvalgsarbejde, idet jeg vil understrege, at vi ikke derved har accepteret den lave ydelse i oplæringstiden.

#### **Tom Behnke (FP):**

Dette lovforslag fra socialministeren kræver alt andet lige nogle regneeksempler, før det overhovedet er muligt at sige, om man er for eller imod. Jeg synes, konsekvenserne af forslaget er fuldstændig udeladt i ministerens gennemgang i bemærkningerne til forslaget.

På den ene side er det jo regeringen, der åbenbart ved en fejl er kommet til at indføre bruttoskatten, og på den anden side er det vel egentlig rimeligt nok, når nu regeringen har lavet den her hjælpeløse skattereform, at man så

justerer de offentlige satser lidt, sådan at der ikke er nogle mennesker, der kommer til skade, fordi regeringen ikke kunne finde ud af det. Det synes jeg er fair nok.

Men spørgsmålet er, om det samme så ikke gør sig gældende for almindelige lønmodtagere. Har almindelige lønmodtagere ikke også behov for, at der sker en kompensation, ligesom de, der er på oplæringsydelse?

Man kan så sige, at almindelige lønmodtagere har fået en eller anden form for kompensation med en skattelettelse i den anden ende, men det har de, der modtager en oplæringsydelse, vel også. Det er det, jeg synes regneeksemplerne skal lede os frem til.

Samtidig skal det vurderes, hvor stor satsen i det hele taget skal være. Det synes jeg godt man kunne tage med, når vi nu alligevel diskuterer satsens størrelse. I Fremskridtspartiet har vi den holdning, at det til enhver tid skal kunne betale sig at arbejde; men samtidig vil vi også godt være med til, at det, når man går ledig, skal kunne betale sig at dygtiggøre sig, så man bliver dygtigere og bedre til at påtage sig et egentligt arbejde. Det vil være fair nok, at man har det incitament, når man går ledig.

Alle disse forhold skal man så holde op imod hinanden og lave nogle gode regneeksempler på konsekvenserne, og først når vi i Socialudvalget har fået nogle regneeksempler, vil det være muligt at sige, om man er for eller imod.

Lad mig så stille et spørgsmål direkte til ministeren. Dette her med regneeksemplerne regner jeg ikke med ministeren fortæller om i dag, men jeg har et andet spørgsmål, som jeg håber på ministeren kan svare på allerede i dag. Det er spørgsmålet om den økonomiske side af forsøgsordningen, for der står ganske vist, at man nu giver mulighed for, at der kan laves forsøg, men hvordan med finansieringen?

Er det kommunen selv, der for egen regning kan lave forsøg, så synes jeg, det er fint nok. Men hvis det her betyder, at staten skal til at give nogle flere penge til kommunerne, så synes jeg ikke, det er så fint, og slet ikke, hvis socialministeren på denne måde forlods bruger nogle af de penge, der er i nogle af de puljer, vi kan lege lidt med her i Folketinget, hvor vi kan give lidt penge til de steder, hvor der er særligt behov for nogle flere penge, som vi har gjort det med gadebørn og lign. Jeg håber ikke, at det er de puljer, ministeren på forhånd har lagt beslag på, men at det er kommunerne selv, der må finde ud af at finansiere disse forsøgsordninger.

Det sidste spørgsmål regner jeg med at ministeren kan svare på i dag, og så vil jeg i øvrigt lade Fremskridtspartiets stilling bero på, hvilke regneeksempler vi får i Socialudvalget.

#### **Dorit Myltoft (RV):**

Det Radikale Venstre kan tilslutte sig forslaget om forhøjelse af satsen for oplæringsydelsen for dermed at tage højde for, at der skal betales arbejdsmarkedsbidrag.

Omkring den generelle forsøgsbestemmelse vil jeg sige, at med den rummelighed, loven om kommunal aktivering allerede har, skal man være meget kreativ for at pege på områder, der ikke er dækket af de nuværende regler. Men verden ændrer sig jo, og for Det Radikale Venstre er det grundlæggende, at der sikres mulighed for forsøgs- og udviklingsarbejde i en tro på, at det er den bedste vej til at sikre en løbende evaluering og vurdering af gældende lovinitiativer.

Det Radikale Venstre vil deltage aktivt i udvalgsbehandlingen af dette lovforslag.

#### **Bruno Jerup (EL):**

Jeg kan forstå, at det her er et oprydningslovforslag, og jeg kan sige, at det desværre er et lovforslag, som vi fra Enhedslistens side ikke er så varme på. Hele den lov, der hedder lov om kommunal aktivering, har vi mange kritikpunkter i forhold til.

Men den konkrete ændring af loven betyder trods alt en økonomisk forbedring for en gruppe af de mennesker, der er omfattet af loven, og derfor støtter vi de paragraffer, der indeholder denne forbedring.

Vi er lidt mere i tvivl omkring den paragraf, der handler om mulighederne for forsøgsordninger. Den er lidt for luftigt formuleret, og det rummer desværre en fare for, at det kan misbruges til at lave alle mulige mystiske aktiveringsforslag i kommunerne. Vi er generelt ikke tilhængere af den slags; vi mener, man bør gå en anden vej for at løse problemerne – men det vil være en alt for lang snak at begynde at redegøre for det her.

Derfor vil jeg nøjes med at sige, at vi har en halvt velvillig indstilling til, at det her nok kan få vores støtte, men vi vil kigge på det i udvalget.

#### **Socialministeren (Karen Jespersen):**

Jeg vil gerne sige tak for de imødekommende ord fra stort set alle ordførere.

Dette er jo et teknisk forslag i den forstand, at det er rigtigt, at der var nogle overvejelser, da lov om kommunal aktivering blev vedtaget, om hvordan den skulle spille sammen med loven om arbejdsmarkedsbidrag.

Nu siger den juridiske vurdering, at der skal betales arbejdsmarkedsbidrag også af oplæringsydelsen. Hvis vi ikke går ind og justerer loven, ville det få den konsekvens, at de unge mennesker fik det beløb mindre. Hvis vi vil sige, at det ikke er de unge mennesker, der skal betale prisen for, at der nu skal betales arbejdsmarkedsbidrag, så er vi nødt til at gå ind og regulere satserne op, og det skal ske fra 1. januar 1995, hvor arbejdsmarkedsbidraget vil blive opkrævet.

Vi er altså nødt til at forberede denne lov, så den kan træde i kraft den 1. januar 1995, hvis ikke de unge mennesker skal miste nogle penge. Men det forhindrer os ikke i at tage en drøftelse af en ændring af hele den kommunale lov om aktivering med henblik på at gøre den mere enkel og overskuelig. Og det mener jeg bestemt også at der er brug for.

Når det drejer sig om forsøgsbestemmelsen, er det meningen, at kommunerne skal have større spillerum for at lave nogle former for aktivering, der ikke kan rummes inden for lovens rammer. Det har vi tidligere gode erfaringer med, men de forsøg skal finansieres over midlerne, der er sat af til aktivering, og det skal være en helt bestemt konstruktion, hvis nogle ville finde på at søge midler fra nogle af puljerne. Det kan vi selvfølgelig ikke forhindre dem i, men der ligger bestemt ingen automatik i det, og tanken er den, at det skal finansieres over aktiveringsmidlerne.

Hermed sluttede forhandlingen.

#### **Afstemning**

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

#### **Formanden:**

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget.

Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

**7) Første behandling af lovforslag nr. L 30: Forslag til lov om ændring af lov om erstatning til besættelsestidens ofre. (Ændring af indtægtsopgørelsen og klagefrister).**

Af socialministeren (Karen Jespersen).  
(Fremsat 2/11 94).

Lovforslaget sattes til forhandling.

### Forhandling

**Grete Schødts (S):**

Lovforslaget sikrer, at rentemodtagere, altså den personkreds, der modtager invaliditetserstatning ifølge lov om erstatning til besættelsestidens ofre, ikke stilles ringere økonomisk på grund af et utidssvarende beregningsgrundlag med nogle utilsigtede følgevirkninger i forhold til skatte- og pensionsomlægningen pr. 1. januar 1994.

I dette forslag foreslås det, at det særlige pensionstillæg, der ydes til reelt enlige pensionister, ikke skal medtages i beregningsgrundlaget for rentemodtagernes udmåling af rente.

Dette forslag støtter Socialdemokratiet, og det samme gælder ændringerne af ankefristen, som foreslås til fire uger for personer med ophold her i Danmark, seks uger på Færøerne eller i det øvrige Europa uden for Danmark og tre måneder for personer, der opholder sig uden for Europa.

**Erik Larsen (V):**

Jeg må sige, at jeg næsten har ondt af socialministeren, der også med dette forslag skal stå model til at høre på, at skattereformen ikke var ordentligt gennemtænkt og ikke bearbejdet i alle detaljer.

Derfor vil jeg ikke gøre noget stort nummer ud af det, men blot sige, at fra Venstres side kan vi tilslutte os den del af forslaget, som har med ankefristerne at gøre. Vi har selvfølgelig også det synspunkt, at de mennesker, som dette drejer sig om, skal have en rimelig og ordentlig behandling.

Vi ser i lovforslagets bemærkninger, at det koster nogle millioner kroner, og vi har nogle spørgsmål, som vi i den forbindelse gerne vil stille under udvalgsarbejdet. Men vi vil stille os rimelig positive over for en opbakning til dette forslag.

**Stefan G. Rasmussen (KF):**

Jeg vil ikke som den tidligere ordfører have ondt af socialministeren. Jeg vil næsten rose hende for endnu en gang at turde iværksætte et oprydningsarbejde efter denne skatte- og pensionslovgivning. Det synes jeg er prisværdigt. Og jeg håber så sandelig, at man tager det hele vejen rundt, således at vi kan få orden på det. Det er glædeligt.

Jeg har ikke andet at sige, end at vi selvfølgelig har stor sympati for lovforslaget her. Jeg synes, det er vores pligt at sørge for, at disse mennesker, der gik ud over det selviske og vovede noget for Danmarks frihed, bliver hjulpet.

Jeg kan bebude, at vi også har en del spørgsmål, der drejer sig om nogle af de ting i bemærkningerne, der går på »lidt« og »antages« og »mindre«. Det vil vi godt have lidt mere specificeret, således at vi er sikre på, at der ikke er nogen, der kommer i klemme. Men vi er positive.

**Anne Baastrup (SF):**

Nu er det vist sagt, så det kan forstås: Endnu et serviceeftersyn.

Jeg kan give socialministeren tilsagn om, at vi vil arbejde for, at dette lovforslag, der jo kun vedrører ganske få mennesker, kommer hurtigt igennem systemet. Vi synes, det er fint, at man får forbedret ankefristerne. Så det er et tilsagn fra SF.

**Tom Behnke (FP):**

Det skal også være et tilsagn fra Fremskridtspartiets side, det skal der ikke være nogen tvivl om. Vi stemmer for forslaget, når vi når dertil. Specielt forslaget om, at man nu laver de samme ankefrister som i den øvrige del af lovgivningen, synes jeg er helt fint, det er da på sin plads.

Når det er sagt, at vi vil støtte forslaget – og det vil vi under alle omstændigheder – så vil jeg dog alligevel tillade mig at stille nogle spørgsmål til forslaget og specielt til den økonomiske konsekvens af det, der fremgår af bemærkningerne til forslaget på side 3, 2. sp., nederst: at »forslaget vil ikke indebære nogen egentlig merudgift i forhold til det budgetterede, men forslaget betyder naturligvis en merudgift i forhold til en situation, hvor man indregner det særlige pensionstillæg i indtægten«.

For det første er det sort snak for mig. Men lad os holde fast i, at det her ikke vil betyde nogen merudgift i forhold til det budgetterede – og her er man altså inde på, at finanslovforslaget